

การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของการเรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบพิพาท เชิงสร้างสรรค์กับการเรียนแบบปกติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*

วิศรุติ อินทร์เลี้ยง¹

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์² อ้อมรจิต แป้นศรี³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบ 1) การเห็นคุณค่าในตนเองก่อนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ 2) การเห็นคุณค่าในตนเองก่อนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบปกติ และ 3) การเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์กับการเรียนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม ดำเนินการวิจัยโดยทำการวัดการเห็นคุณค่าในตนเองก่อนการทดลองด้วยแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองแล้วเลือกกลุ่มตัวอย่างดำเนินการวิจัยมา 2 ห้องเรียน ที่มีคะแนนจากการวัดการเห็นคุณค่าในตนเองก่อนการทดลองไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ แล้วสุ่มเป็นกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 55 คน และกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบปกติ จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ 2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ และ 3) แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์และวิธีการเรียนแบบปกติ วิจัยเรียนละ 14 ชั่วโมง รวมเวลาการวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์มีการเห็นคุณค่าในตนเองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบปกติมีการเห็นคุณค่าในตนเองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์มีการเห็นคุณค่าในตนเองหลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์, วิธีการเรียนแบบปกติ, การเห็นคุณค่าในตนเอง

* วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ พ.ศ. 2558

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, E-mail: wisarut_i@hotmail.com

² รองศาสตราจารย์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

The Comparison of Self-Esteem by Using Constructive Controversy and the Conventional Approach of Mattayomsuksa 3 Students *

Wisarut In-leang¹

Chaiwat Sutirat² Aomtajib Pansi³

Abstract

The research aimed to compare 1) self-esteem before and after learning of students using constructive controversy, 2) self-esteem before and after learning of students using the conventional approach, and 3) self-esteem of students of using constructive controversy and the conventional approach. The sample used in this study were Mattayomsuksa 3 students from Phichit Pittayacom school. The measurement of self-esteem before the experiment was done and the samples selected from two classes were graded on measurement of self-esteem prior to trial, with no statistically significant difference. Then they were randomized into an experimental group of 55 students using constructive controversy and a control group of 55 students using the conventional approach. The research instruments were 1) the constructive controversy plan, 2) the conventional approach plan, and 3) the self-esteem of students questionnaire the constructive controversy and the conventional approach learning took 14 hours each inclusive of self-esteem measurement. The results of testing were analyzed by using mean, standard deviation and t-test.

The results of the research were concluded as follows:

1. For the students using constructive controversy the self-esteem posttest scores were higher than their pretest scores at the statistically significant level of .01.
2. For the students using the conventional approach the self-esteem posttest scores were higher than their pretest scores at the statistically significant level of .01.
3. For the students using constructive controversy the self-esteem posttest scores were higher than the conventional approach the statistically significant level of .01.

Keywords: Constructive controversy, Conventional approach, Self-Esteem

* Research Article from the thesis for the Master of Education Degree, Curriculum Instruction Program, Naresuan University, Thailand, 2015

¹ Student in Master of Education Degree, Curriculum and Instruction Program, Naresuan University, E-mail: wisarut_i@hotmail.com

² Associate Professor, Faculty of Education, Naresuan University

³ Assistant Professor, Faculty of Education, Naresuan University

ความสำคัญและปัญหาการวิจัย

มนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์หรือพัฒนา “คน” ต้องทำเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิตนับตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา ผู้วัยเด็กวัยรุ่นวัยทำงานและวัยชรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงวัยเด็กและวัยรุ่นเป็นวัยที่จะต้องปลูกฝังคุณค่าให้กับตนเองและการเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-Esteem) และในขณะเดียวกันก็จะได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันความเสี่ยงในการดำเนินชีวิตทั้งปัจจุบันและอนาคต สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดแนวทางการเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับผู้เรียนในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้นเพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาให้เกิดการเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งเป็นองค์ประกอบของทักษะชีวิตที่ช่วยให้เด็กและเยาวชนมีพื้นฐานด้านอุปนิสัยที่ดีสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดีและมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้มีการพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับผู้เรียนในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นด้วยการบูรณาการและสอดแทรกทักษะชีวิตลงไปในกระบวนการการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) โดยกำหนดทักษะชีวิตเป็นสมรรถนะสำคัญ ที่ผู้เรียนทุกคนพึงได้รับการพัฒนา ทั้งด้านความรู้ ความรู้สึกรู้คิด ให้รู้จักสร้างสัมพันธอันดีระหว่างบุคคล รู้จักจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม ปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม รู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ป้องกันตัวเองในภาวะคับขันและจัดการกับชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับวัฒนธรรมและสังคม ดังนั้นเพื่อให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวทางในการเสริมสร้างทักษะชีวิตให้นักเรียนที่สอดคล้องกับหลักสูตรและองค์ประกอบทักษะชีวิตที่องค์การอนามัยโลกกำหนด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดองค์ประกอบทักษะชีวิตที่สำคัญที่จะสร้างและพัฒนาเป็นภูมิคุ้มกันชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชนในสภาพสังคมปัจจุบันและเตรียมพร้อมสำหรับอนาคตไว้ 4 องค์ประกอบ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งมีหนึ่งองค์ประกอบที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและส่งเสริมให้กับนักเรียนคือการเห็นคุณค่าในตนเอง

การเห็นคุณค่าในตนเอง สามารถพัฒนาขึ้นมาได้ โดยให้บุคคลมีโอกาใช้ความสามารถของตนที่มีอยู่ได้ฝึกพัฒนาความรับผิดชอบในการช่วยเหลือสังคม ได้ฝึกคิดและตัดสินใจในการแก้ปัญหา ได้รับการสนับสนุนในด้านกำลังใจ ให้เขาได้รับการให้ความสำคัญ และช่วยให้เขายอมรับผลของความล้มเหลวหรือความผิดพลาดที่เขาได้รับ พยายามสร้างความมั่นใจในตนเองโดยให้คำนึงถึงความสำเร็จที่รออยู่ข้างหน้า หรือแม้กระทั่งนึกถึงรางวัล ผลตอบแทนในสิ่งที่ตนจะได้รับ จะช่วยให้บุคคลเกิดความรู้สึกดีขึ้นมาได้ และจะส่งผลต่อการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองต่อไป (Coopersmith, 1984, อ้างอิงใน

Gurney, 1988, p. 27-28) การเห็นคุณค่าในตนเองมีความสำคัญอย่างมาก หากนักเรียนขาดในเรื่องการเห็นคุณค่าในตนเอง จะแสดงพฤติกรรมที่ไม่ดีต่างๆออกมา เช่น บางคนจะแสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าว เกรงใจ ไม่ตั้งใจเรียน หรือบางคนมีพฤติกรรมที่ตรงกันข้าม คือ เงียบ ขี้อาย ไม่ค่อยพูดไม่กล้าแสดงออก มองว่าตัวเองไม่มีความสามารถ และไม่กล้าคบกับเพื่อนคนอื่นที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงกว่าตน เนื่องจากรู้สึกว่าคุณค่าต่ำกว่าเพื่อนเหล่านั้น (Coopersmith, 1984, อ้างอิงใน จันทรฉาย พิทักษ์ศิริกุล, 2532, น. 4)

จากเหตุผลในข้างต้นผู้วิจัยจึงค้นคว้าหากิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งจากการค้นคว้าก็พบว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ (constructive controversy) ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทัศนคติและค่านิยมในตัวนักเรียนที่จำเป็นทั้งในและนอกห้องเรียน การจำลองรูปแบบพฤติกรรมทางสังคมที่พึงประสงค์ในห้องเรียน การเสนอแนะและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแนวความคิดที่หลากหลายระหว่างสมาชิกในกลุ่ม การพัฒนาพฤติกรรมการแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์ และการคิดอย่างมีเหตุผล รวมทั้งการพัฒนาลักษณะของผู้เรียนให้รู้จักตนเองและเพิ่มคุณค่าของตนเอง จากกิจกรรมดังกล่าวจะมีผลต่อผู้เรียน โดยสรุปได้ 3 ประการ คือความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน (Cognitive Knowledge) ทักษะทางสังคม โดยเฉพาะทักษะการทำงานร่วมกัน (Social Skills) การรู้จักตนเองและการเห็นคุณค่าในตนเอง (Johnson and Johnson, 2009, p. 47)

การพิพาทเชิงสร้างสรรค์ เป็นเทคนิคการสอนหนึ่งของการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative learning) ที่มีกระบวนการที่สร้างความขัดแย้งให้กับผู้เรียน ซึ่งความขัดแย้งที่เกิดจากกระบวนการพิพาทเชิงสร้างสรรค์นั้นจะยุติลงด้วยการที่สมาชิกภายในกลุ่มสามารถบรรลุจุดประสงค์ในการเรียนร่วมกัน นั่นก็คือการยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างของสมาชิกภายในกลุ่ม แล้วนำความคิดเห็นที่แตกต่างกันมาสังเคราะห์จนเกิดเป็นวิธีการแก้ปัญหาหรือความรู้ใหม่ โดยสมาชิกทุกคนยอมรับวิธีแก้ปัญหาหรือความรู้ใหม่ (Johnson and Johnson, 2009, p. 42) ซึ่ง Mats Daniels and Asa Cajander (2010) จากภาควิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยอัสซาลา ประเทศสวีเดน ได้วิจัยกับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 หลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตร์ พบว่าการพิพาทเชิงสร้างสรรค์สามารถส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและการเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษาได้

ดังนั้นวิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์จึงเป็นวิธีการที่ดีวิธีหนึ่งที่สามารถส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองโดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ความสามารถของตนที่มีอยู่ได้ฝึกพัฒนาความรับผิดชอบในการช่วยเหลือสังคม ได้ฝึกคิดและตัดสินใจในการแก้ปัญหา ได้รับการสนับสนุนในด้านกำลังใจ ให้เขาได้รับการให้ความสำคัญ และช่วยให้เขายอมรับผลของความล้มเหลว หรือความผิดพลาดที่

เขาได้รับ พยายามสร้างความมั่นใจในตนเองโดยให้คำนึงถึงความสำเร็จที่รออยู่ข้างหน้า ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นการส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเอง (Coopersmith, 1984)

ผู้วิจัยจึงเห็นว่าวิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนได้ ซึ่งได้นำวิธีการนี้มาพัฒนานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เนื่องจากนักเรียนในวัยนี้กำลังอยู่ในช่วงสำคัญที่จะเลือกเส้นทางการศึกษาของตนเองต่อไปว่าจะเลือกเรียนในสายอาชีพ สายสามัญ หรือเลือกเรียนในโปรแกรมใด โปรแกรมหนึ่ง ที่มีความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถรวมทั้งความสนใจของตนเอง ซึ่งถ้าหากเด็กได้รับการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองแล้ว จะส่งผลให้เด็กมีความมั่นใจในตนเองเกิดความตระหนักถึงความรู้ ความสามารถและความสนใจของตนเองที่แท้จริง ทำให้เกิดการตัดสินใจที่ถูกต้องโดยปราศจากการถูกครอบงำจากบุคคลอื่นโดยผู้วิจัยมุ่งหวังที่จะเสริมสร้างให้นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีการเห็นคุณค่าในตนเองที่สูงขึ้น โดยใช้การเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ที่พัฒนาขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองก่อนและหลังเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์
2. เพื่อเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองก่อนและหลังเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเอง ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการเรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์กับการเรียนแบบปกติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 41
2. ตัวแปรแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ 1) ตัวแปรต้น ซึ่งใช้วิธีการเรียน 2 วิธี ได้แก่ 1.1) วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ 1.2) วิธีการเรียนแบบปกติ และ 2) ตัวแปรตาม คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง
3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นเนื้อหารายวิชา การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ เรื่อง การค้นคว้า การนำเสนอข้อค้นพบข้อสรุปและเห็นคุณค่าของการศึกษาค้นคว้า ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐานที่ 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ

และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพมาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

4. ระยะเวลาในการทดลองครั้งนี้ใช้เวลาทั้งหมด 14 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง รวม 14 ชั่วโมง โดยใช้เวลาเรียนตามตารางสอนปกติของนักเรียน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีกึ่งทดลอง โดยใช้การทดลองแบบ The Pretest – Posttest control group design (พ่องพรรณ ตรียมงคลกุล, และสุภาพ ฉัตรภรณ์, 2543, น.50-51) ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการทดลองและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 41 จำนวน 10 ห้องเรียน โดยทำการวัดการเห็นคุณค่าในตนเองก่อนการทดลองด้วยแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองแล้วเลือกกลุ่มตัวอย่างมา 2 ห้องเรียน ที่มีคะแนนจากการวัดการเห็นคุณค่าในตนเองก่อนการทดลองไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ แล้วสุ่มแบบกลุ่มเป็นกลุ่มทดลองที่เรียน โดยใช้วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 55 คน และกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบปกติ จำนวน 50 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รายวิชา การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ เรื่อง การค้นคว้า การนำเสนอข้อค้นพบข้อสรุปและเห็นคุณค่าของการศึกษาค้นคว้า จำนวน 4 แผนๆ ละ 3 ชั่วโมง ประกอบด้วยขั้นตอนการสอน คือ 1) พิจารณาประเด็นปัญหา ซึ่งพิจารณาสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้แล้วร่วมกันวิเคราะห์ถึงปัญหาที่เกิดขึ้น 2) เลือกประเด็นปัญหา ซึ่งเลือกประเด็นปัญหาที่กลุ่มตนเองสนใจ 3) นำไปสู่การโต้แย้ง โดยศึกษาค้นคว้าเพื่อตอบคำถามหรือปัญหาจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อนำความรู้จากการศึกษาค้นคว้ามาใช้ในขั้นตอนการโต้แย้ง 4) โต้แย้ง โดยนำเสนอคำตอบหรือวิธีการแก้ไขปัญหาให้สมาชิกในกลุ่มรับฟัง นำคำตอบหรือวิธีการแก้ไขปัญหาที่มีความแตกต่างมาโต้แย้งแล้วสังเคราะห์เพื่อหาข้อสรุป และ 5) ตรวจสอบและประเมินผล โดยนำข้อสรุปมารายงานหน้าชั้นเรียนและทำรายงานส่งครูผู้สอนเพื่อตรวจสอบและประเมินผล ซึ่งคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.83$)

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ เรื่อง การค้นคว้า การนำเสนอข้อค้นพบข้อสรุปและเห็นคุณค่าของการศึกษาค้นคว้า จำนวน 4 แผนๆ ละ 3 ชั่วโมง ประกอบด้วยขั้นตอนการสอน คือ 1) ขั้นเตรียม ผู้วิจัยศึกษาปัญหาหรืองานที่ครูกำหนดให้นักเรียนแก้ไขหรือคิดวิเคราะห์ เพื่อหาคำตอบ 2) ขั้นสอน ผู้วิจัยศึกษาการทำงานกลุ่มและบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม 3) ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งร่วมมือกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ 4) ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ โดยรายงานผลการทำงานกลุ่มและการตอบคำถามที่กำหนด และ 5) ขั้นสรุปและประเมินผล โดยช่วยกันสรุปบทเรียน ผู้สอนช่วยเสริมเพิ่มเติมความรู้ ให้ครบตามเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ซึ่งคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.66$)

2.3 แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง รายวิชา การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วยข้อความที่นักเรียนรายงานความรู้สึกที่มีต่อตนเอง มีทั้งข้อความที่มีความหมายทางบวกและความหมายทางลบ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านตนเองโดยทั่วไป (General Self) ด้านสังคม-เพื่อน (Social Self - Pair) ด้านการเรียน-การศึกษา (School-Academic) และข้อความเกี่ยวกับการวัดการตอบที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง มีจำนวน 58 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81

3. ขั้นตอนดำเนินการทดลอง ในขั้นตอนการทดลอง ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพิจิตรพิทยาคมภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โดยมีขั้นตอนในการทดลองดังนี้

3.1 ชี้แจงวิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ให้กับกลุ่มทดลองและวิธีการเรียนแบบปกติให้กับกลุ่มควบคุม

3.2 ดำเนินการวัดการเห็นคุณค่าในตนเองก่อนเรียนกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง

3.3 ทดลองสอน โดยนำแผนการสอนที่ใช้วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ไปใช้กับกลุ่มทดลองและนำแผนการสอนที่ใช้วิธีการเรียนแบบปกติ ไปใช้กับกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 14 ชั่วโมง (รวมเวลาในการวัดการเห็นคุณค่าในตนเองก่อนเรียนและหลังเรียน)

3.4 เมื่อดำเนินการทดลองเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยทำการ วัดการเห็นคุณค่าในตนเองหลังเรียนด้วยแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองทั้งสองกลุ่ม

3.5 นำคะแนนที่ได้จากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 เปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองก่อนและหลังเรียน รายวิชา การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ เรื่อง การค้นคว้า การนำเสนอข้อค้นพบข้อสรุปและเห็นคุณค่าของการศึกษาค้นคว้าสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียน โดยใช้การเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้สถิติ t-test แบบ dependent group

4.2 เปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองก่อนและหลังเรียน รายวิชา การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ เรื่อง การค้นคว้า การนำเสนอข้อค้นพบข้อสรุปและเห็นคุณค่าของการศึกษาค้นคว้าสำหรับของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียน โดยใช้การเรียนแบบปกติ โดยใช้สถิติ t-test แบบ dependent group

4.3 เปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองหลังเรียน รายวิชา การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ เรื่อง การค้นคว้า การนำเสนอข้อค้นพบข้อสรุปและเห็นคุณค่าของการศึกษาค้นคว้าสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียน โดยใช้วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์กับวิธีการเรียนแบบปกติโดยใช้สถิติ t-test แบบ Independent group

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียน โดยใช้ การเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	df	t	p
ก่อนเรียน	55	33.44	4.09	9.53	54	19.66**	0.00
หลังเรียน	55	42.96	3.63				

**p < .01

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนที่เรียน โดยใช้การเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์มีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองหลังเรียน ($\bar{X} = 42.96$, S.D. = 3.63) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 33.44$, S.D. = 4.09) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้การเรียนแบบปกติ

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	df	t	p
ก่อนเรียน	50	32.74	3.77	4.94	49	21.38**	0.00
หลังเรียน	50	37.68	4.52				

**p < .01

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบปกติมีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองหลังเรียน ($\bar{X} = 37.68$, S.D. = 4.52) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 32.74$, S.D. = 3.77) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์กับวิธีการเรียนแบบปกติ

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	df	t	p
กลุ่มทดลอง	55	42.96	3.63	103.00		6.63**	0.00
กลุ่มควบคุม	50	37.68	4.52				

**p < .01

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์มีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองหลังเรียน ($\bar{X} = 42.96$, S.D. = 3.63) สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบปกติ ($\bar{X} = 37.68$, S.D. = 4.52) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิจัย การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของการเรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์กับวิธีการเรียนแบบปกติ สรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์มีการเห็นคุณค่าในตนเองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบปกติมีการเห็นคุณค่าในตนเองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียน โดยใช้วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์มีการเห็นคุณค่าในตนเองหลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียน โดยใช้วิธีการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองโดยใช้วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์และแบบปกติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อภิปรายผลได้ดังนี้

1. นักเรียนที่เรียน โดยใช้วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์มีการเห็นคุณค่าในตนเองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ น่าจะเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มบรรลุจุดประสงค์อย่างเท่าเทียมกัน จึงสามารถส่งเสริมความเห็นคุณค่าในตนเองให้สูงขึ้นได้ โดยวิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ 4-5 คน เป็นการแบ่งกลุ่มที่มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันของนักเรียนภายในกลุ่ม ประกอบไปด้วยการกำหนดคำถามหรือการตั้งเป้าหมายของกลุ่ม การแสดงความคิดเห็น การค้นคว้าหาความรู้ การโต้แย้งทางความคิด ซึ่งทุกกระบวนการนักเรียนจะต้องทำงานร่วมกันและเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนแสดงความคิดเห็นโดยมีการวิจารณ์ คัดค้านและตั้งข้อสงสัย ภายใต้เหตุผลและผลและนำความคิดของสมาชิกทุกคนมาผสมผสาน สังเคราะห์ร่วมกันจนกลายเป็นข้อสรุป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Johnson and Johnson (2009) ที่ว่าการพิพาทเชิงสร้างสรรค์เป็นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ที่ผู้เรียนช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็กๆ ประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกันทำงานร่วมกันเพื่อเป้าหมายกลุ่ม สมาชิกมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม มีการฝึกและใช้ทักษะการทำงานกลุ่มร่วมกัน ผลงานของกลุ่มขึ้นอยู่กับผลงานของสมาชิกแต่ละบุคคลในกลุ่ม สมาชิกต่างได้รับความสำเร็จร่วมกันและช่วยส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Albert Vollmer and Sarah Seyr (2012) สถาบันเทค โน โลยีแห่งชาติสวิสเซอร์แลนด์ ETH Zurich ที่พบว่าการใช้พิพาทเชิงสร้างสรรค์สามารถส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองและมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับปัจจัยการทำงานในด้านอื่นๆ

2. นักเรียนที่เรียน โดยใช้วิธีการเรียนแบบปกติมีการเห็นคุณค่าในตนเองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ น่าจะเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เป็นการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้เป็นกลุ่มเล็กๆ โดยเรียนรู้และทำงานที่ครูมอบหมายร่วมกันกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเพื่อค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทั้งในและ

นอกห้องเรียน ค้นพบความรู้จากการศึกษาค้นคว้าและนำความรู้ที่ได้รับมารายงานหน้าชั้นเรียนให้กับครู และเพื่อนได้รับฟังจึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา แจมมณี (2545, อ้างอิงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2552, น. 213) ที่กล่าวว่าการศึกษาที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมกันปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีเป้าหมายร่วมกัน ทุกคนในกลุ่มมีบทบาทในการช่วยดำเนินงาน กลุ่ม มีการติดต่อสื่อสารประสานงานและตัดสินใจร่วมกัน เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย เพื่อประโยชน์ของกลุ่มสามารถสร้างความรู้และทักษะต่างๆ ให้กับผู้เรียนและสอดคล้องกับแนวคิด ของ Coopersmith (1984) ที่กล่าวว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง สามารถพัฒนาขึ้นได้จากสภาพแวดล้อม ที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์ด้วย เช่น พ่อ แม่ ครอบครัว โรงเรียน รวมถึงกลุ่มเพื่อนด้วย

3. นักเรียนที่เรียน โดยใช้วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์มีการเห็นคุณค่าในตนเอง หลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียน โดยใช้วิธีการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งทั้งสองวิธีการเรียนนั้นสามารถส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองได้ แต่วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเห็นคุณค่าในตนเองหลังเรียนได้ สูงกว่าการเรียนแบบปกติ นั้น น่าจะเนื่องมาจากเหตุผลดังนี้

3.1 วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่าง หลากหลายจากการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนภายในกลุ่ม มากกว่าวิธีการเรียนแบบปกติที่นักเรียนเข้าสู่กิจกรรมกลุ่มแล้วเพียงรับฟังปัญหาจากครูผู้สอน

3.2 วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในการ เลือกระเด็นปัญหาที่จะศึกษาแต่วิธีการเรียนแบบปกติครูจะเป็นผู้กำหนดให้

3.3 วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์กำหนดให้นักเรียนได้แสดงความรู้ที่ตนเองไปศึกษา มาให้สมาชิกในกลุ่มรับฟัง ทำให้มีความหลากหลายในการแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่มมากกว่าวิธีการ เรียนแบบปกติ

3.4 วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์นั้นกำหนดให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ ศึกษา มาผสมผสานและสังเคราะห์ความรู้เพื่อให้เป็นคำตอบของกลุ่มแต่วิธีการเรียนแบบปกติค้นหาเพียง คำตอบเดียวก็ถือว่าเป็นคำตอบของกลุ่ม

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าวิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์สามารถส่งเสริม การเห็นคุณค่าในตนเองได้สูงกว่าวิธีการเรียนแบบปกติ ก็ด้วยขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนของวิธีการ เรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ มีกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างหลากหลาย นักเรียน สามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเองและนำความรู้ที่นำมาเสนอให้สมาชิกในกลุ่มรับฟัง มีการโต้แย้ง ทางความคิดและสังเคราะห์ผสมผสานความคิดร่วมกัน นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ปฏิบัติงานจนสำเร็จ

ตามเป้าหมายร่วมกันซึ่งต่างจากการเรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติที่ผู้เรียนจะเป็นผู้รับฟังจากครูผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ นักเรียนไม่ค่อยมีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นเท่าใดนัก สอดคล้องกับ Coopersmith (อ้างอิงใน Gurney, 1988, pp. 27-28) ที่สรุปว่า บุคคลสามารถพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองได้ด้วยการได้รับการยอมรับและนับถือจากบุคคลอื่นๆ ที่มีความสำคัญต่อตนเอง รวมทั้งบุคคลสามารถทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกับผู้อื่นและสอดคล้องกับ Johnson and Johnson (2009) ที่ว่ากระบวนการเรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์คือยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างของสมาชิกภายในกลุ่ม รับฟังความคิดเห็นแล้วนำความคิดเห็นที่แตกต่างกันมาสังเคราะห์จนเกิดเป็นวิธีการแก้ปัญหาใหม่ๆ โดยสมาชิกทุกคนยอมรับจึงถือว่าความขัดแย้งนั้นได้ยุติลง อีกทั้งการพิพาทเชิงสร้างสรรค์ยังสามารถส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองโดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ความสามารถของตนที่มีอยู่ ได้ฝึกพัฒนาความรับผิดชอบในการช่วยเหลือสังคม ได้ฝึกคิดและตัดสินใจในการแก้ปัญหา ได้รับการสนับสนุนในด้านกำลังใจ ได้รับความสำคัญ และยอมรับผลของความล้มเหลวหรือความผิดพลาดที่เขาได้รับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยพบว่า การพิพาทเชิงสร้างสรรค์สามารถส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองได้ ดังนั้นครูผู้สอนสามารถนำวิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองได้ดังนี้

1. ครูผู้สอนหรือผู้ที่สนใจสามารถนำวิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองไปใช้ได้ โดยเลือกเนื้อหาหรือจุดประสงค์ที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์และคำนึงถึงผู้เรียนและแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเป็นสำคัญ โดยเนื้อหาหรือจุดประสงค์ที่สามารถนำมาใช้ในวิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์นั้น ต้องเป็นเนื้อหาที่มุ่งให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า ค้นหาคำตอบที่มีความหลากหลาย เพื่อให้นักเรียนร่วมกันคิดแสดงเหตุผล วิเคราะห์ วิจารณ์ และสังเคราะห์คำตอบร่วมกัน ฝึกการทำงานกับเพื่อนสมาชิกในห้องทั้งกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย

2. ในการนำวิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ไปใช้นั้น ผู้สอนจะต้องอธิบายและแนะนำวิธีการเรียนให้ผู้เรียนมีความเข้าใจขั้นตอนวิธีการเรียนเป็นอย่างดีเสียก่อนและคอยติดตามพฤติกรรมของผู้เรียนในทุกขั้นตอนหากพบเห็นพฤติกรรมใดของผู้เรียนที่ไม่เหมาะสมเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของกลุ่มควรจับบันทึกพฤติกรรมดังกล่าวและนำมาแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อการทำงานกิจกรรมกลุ่ม

3. การวิจัยทำให้ทราบว่า วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ในขั้นตอนการโต้แย้ง (The Controversy) นักเรียนแต่ละกลุ่มจะเกิดความคิดเห็นที่ความแตกต่างกัน ซึ่งครูผู้สอนควรควบคุมสถานการณ์ในชั้นเรียนไม่ให้เกิดการแข่งขันกันภายในกลุ่มหรือผู้เรียนเกิดอคติว่าความคิดของตนเองเหนือกว่าผู้อื่น หากครูผู้สอนสังเกตเห็นสถานการณ์เช่นนี้ควรให้หัวหน้ากลุ่มดำเนินการสังเคราะห์ความคิด โดยนำความคิดเห็นของสมาชิกทุกคนมารวมกันเพื่อลดความขัดแย้งที่เกิดขึ้น แล้วสรุปความคิดของทุกคนเป็นความคิดของกลุ่มเพื่อยุติความขัดแย้งที่เกิดขึ้น

4. ในขั้นตอนการสังเคราะห์ความคิด ผู้วิจัยพบว่าวิธีการสังเคราะห์ความคิดที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำมาเป็นข้อสรุปของกลุ่มได้นั้น สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะต้องแสดงความคิดเห็นจนครบทุกคนเสียก่อนแล้วแบ่งความคิดของสมาชิกเป็นสองฝ่ายนั้นคือ ฝ่ายที่เหมือนและฝ่ายที่ต่าง แล้วนำความคิดเห็นทั้งสองฝ่ายมาผสมผสาน โดยไม่ตัดความคิดของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งทิ้งแต่อาจสรุปเป็นลักษณะของข้อเสนอแนะเพื่อสามารถนำไปศึกษาในคาบเรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยในเชิงปริมาณ ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปถ้าได้มีการศึกษาในเชิงลึกที่รวบรวมข้อมูลในเชิงคุณภาพจากการสังเกตและสัมภาษณ์น่าจะทำได้ข้อมูลของคำตอบในการวิจัยชัดเจนขึ้น

2. จากการวิจัยพบว่าวิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์สามารถส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองให้กับผู้เรียนได้แต่เมื่อพิจารณาการเห็นคุณค่าในตนเองจากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองพบว่า วิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองด้านความเชื่อมั่นและการยอมรับในความคิดของตนเองนั้นต่ำกว่าด้านอื่นๆ ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรนำวิธีการเรียนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์มาจัดการเรียนรู้ร่วมกับวิธีการจัดการเรียนรู้อื่นๆ เช่น การต่อรองเชิงบูรณาการ (integrative negotiations)

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตาม*

หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

_____. (2554). *แนวทางการบูรณาการทักษะชีวิต บูรณาการการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระ*

การเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

จันทร์ฉาย พิทักษ์ศิริกุล. (2532). *ผลของการจัดโปรแกรมการฝึกการกล้าแสดงออกต่อความรู้สึกมีคุณค่า*

ในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). 80 นวัตกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์.
ผ่องพรรณ ทรัพย์มงคลกุล, และสุภาพ นัทรารณณ์. (2543). การออกแบบการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Coopersmith. (1984). *Self-esteem – What does it mean to you?*. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2558,
จาก <http://www.appleonline.Net/Murraywhite/seethis.htm>
- Daniels, M., & Cajander, A. (2010). *Experiences from using constructive controversy in an
open ended group project*. Master's thesis, Uppsala University, Sweden.
- Gurney, P. W. (1988). *Self-esteem in children with special educational needs*. London: Billing & Son.
- Johnson & Johnson (2009). Energizing learning : The instructional power of conflict. *Educational
Researcher*, 38(37), 47-51.
- Vollmer, A., & Seyr, S. (2012). Constructive controversy in innovation processes-application
and evaluation. *Poster Presented*, 73-78.

*****